

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING Läsår 2017-2018

Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Namn Fredrika Bremerskolan Adress Fredrika Bremergatan 24 Telefon 018-7275880 e-postadress
Ansvarig för planen Rektor:	Namn på ansvarig chef: Ulrika Axelsson Tel och epost 018-7275880, ulrika.axelsson@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	170930-180930

SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

1. UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE PLAN

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen.

1.1.

Föregående periods åtgärder	Målet för åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Öka trygghet under rast- och måltidsverksamhet	Trygga elever på skolgård och i matsal. Förebygga och konfliktsituationer. Färre antal konflikter, ge strukturerad möjlighet att ”lära ut” lekar	Rastvärdsschema har vid flera tillfällen omarbetats under läsåret för formas efter behovet. Det har fungerat bra när alla personal är på plats. Svårigheter har uppstått vid hög personalfrånvaro. Minst en per årskurs äter med eleverna i matsal, och alla förskolepersonal äter med eleverna. Rastlekar har varit mycket uppskattat av elever och lärare. Bör ske hela läsåret och inte bara delar av läsåret
Öka trygghet mellan elevgrupper	Att inga elever är rädda för varandra Aktiviteter: Åldersblandade temaveckor, gemensam lekdag att starta med i augusti, värdegrundsvecka i januari	Fadderverksamhet uppskattad av elever. Yngre och äldre elever leker på raster och under fritidstid.

		Elever upplever att de känner fler än bara sina ”klasskamrater”
Allas lika värde – värdegrundsarbetet i klasserna, RATT (RATT – respekt, ansvar trygghet och trivsel. RATT är vår värdegrund)	Nolltolerans för alla typer av kränkningar/trakasserier/diskriminering	Under året har antalet kränkningar som Trygghetsteamet arbetat med varit i paritet med föregående år. Incidentrapporteringen har ökat vilket även beror på att personal har blivit bättre på att rapportera.
Eliminera mobbning och trakasserier via sociala media	Inga kränkningar på nätet	På föräldramötet i september skapades möjlighet att besluta om hur föräldrar skulle ta kontakt med varandra om kränkning uppstår. Vi har dock inte fått tag i ngn utomstående som föreläser i ämnet för oss, elever och ev föräldrar.

1.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja, de har besvarat våra egna enkäter samt även Uppsala Kommuns enkäter. Elever har diskuterat på elevråd och klassråd.

2. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskole- och skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

2.1. Förskolans/skolans prioriterade insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning
8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Anknytnings kartläggning – försäkra att alla elever blir sedda under skoldagen	1	Klasslärare och fritidspersonal	En gång per termin	En gång per termin med elevhälsan
Alla elever är alltid delaktiga vid aktiviteter oavsett funktionsnedsättning, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning	2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare och fritidspersonal	Hela året	Juni-18
Fadderverksamhet	1,2,3,4,5,6,7,8	Klasslärare och fritidspersonal	Faddrar utses innan oktober	Juni -18

Arbete med RATT-konceptet där elever görs delaktiga i det främjande arbetet	1,2,3,4,5,6,7,8	All personal TT	Temavecka under året Kontinuerligt arbete under skol- och fritidstid.	Juni-18
Information till föräldrar om värdegrundsarbete	1,2,3,4,5,6,7,8	Rektor Skoladministratör	Föräldramöte Hemsida Info i månadsblad	Skolråd – höstterminen -18
Synliggöra Trygghetsteam för att elever lättare ska våga kontakta TT	1,2,3,4,5,6,7,8	Alla i Trygghetsteamet	Dels vid uppstart i gymnastiksalen Dels besöker TT alla klasser minst en gång per termin	Enkäter juni -18
Synliggöra Elevhälsoteamspersonal för att elever lättare ska våga kontakta Elevhälsan	1,2,3,4,5,6,7,8	Alla i Elevhälsoteamet	Vid uppstart i gymnastiksalen Vid besök i alla klasser som team men även varje enskild profession besöker klassen.	Enkäter juni-18
Arbeta med HBTQ-frågor i alla klasser	2,3,7	HBTQ-ansvarig (kurator) tillsammans med all personal	vårterminen	Enkät juni-18
Fortbildning angående diskriminering och kränkningar diskuteras i medarbetarsamtal	1,2,3,4,5,6,7,8	Rektor	Medarbetarsamtal	Uppföljande medarbetarsamtal

3. KARTLÄGGNING

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Kartläggningen omfattar såväl förekomsten av trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

3.1. Redovisning av hur periodens kartläggning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Kartläggningen har gått till på flera olika sätt. Dels har elever och föräldrar svarat på våra egna enkäter, en för fritidshem och en för skola, samt även en central enkät som genomförs av Uppsala Kommun. Elever har fått i uppgift att tala om var det känner sig otrygga och även vara delaktiga i hur man löser detta. Trygghetsteamets enkät i sker i oktober. Diskussioner förs i fritidshem, förskoleklass och skola.

På skolråd har vårdnadshavare varit med och diskuterat frågor som rör tryggheten på skolan. Trygghetsteam deltar på skolråd en gång per läsår för att presentera sig och fånga upp vårdnadshavarnas bild.

Vi har inte fått med könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller sexuell läggning i kartläggningen

3.2. Områden som berörts i kartläggningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Funktionsnedsättning

3.3. Redovisning av kartläggningens resultat och analys

Kommunal enkät med Sveriges Landsting och Kommuners (SKL) indikatorer:

	Fredrika Bremer	Ua Kommun
Jag känner mig trygg i skolan	92%	93%
Jag vet vad som krävs för att nå kunskapskraven i de olika ämnena	88%	86%
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer	86%	74%
Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet	88%	88%
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter	88%	87%
Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det	95%	94%
Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen	90%	86%

I den kommunala enkäten har vi bättre resultat än kommungenomsnittet förutom när det gäller trygg i skolan (1%-enhet lägre) och ett likartat resultat när det gäller att eleven får veta hur det går i skolarbetet där årets resultat är en försämring med två procentenheter gentemot förra året. Vi mål är att **alla** ska känna sig trygga på skolan.

Utifrån de egna enkäterna har vi fått information om att elever kan känna sig otrygga är under raster. Detta år har insatsen med rastlekar inte fullföljts hela året på grund av personals frånvaro och svårigheter

att få vikarier. Vi ser att elevernas trygghet ökar när vuxna guidar och sätter igång lekar.

Uppgift till elevrådet var att diskutera kön och normer vad gäller klädsel och aktiviteter. Resultatet är att de upplever att man kan klä sig hur man vill (t ex inga könsbundna färger) och leka vad man vill utan att bli retad. Vi tror dock att vi behöver fundera över hur vi ställer denna fråga för att få ett mer adekvat svar från eleverna.

Utifrån kartläggning ser vi att vi behöver arbeta vidare för att skapa bättre kartläggningsmöjligheter där alla diskrimineringsgrunder kartläggs för att få relevanta svar inom respektive område.

4. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som gjorts.

4.1. Konkreta insatser utifrån årets kartläggning och utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Temavecka och värdegrundsarbete	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Alla elever känner sig trygga	Trygghetsteamet: GA, JB, MZ, ELP samt klasslärarna	Första skolveckan samt vårterminen -18	Utvärdering med elever Utvärdering med personal Enkäter Utvärdering på APT februari
Arbete kontinuerligt med våra fokusområden – språkbruk, skojbråk och ansvar i kapprum	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Bättre språkbruk, mindre konflikter och ansvarstagande i kapprum	Trygghetsteamet: GA, JB, MZ, ELP samt klasslärarna	Varje dag	Via incidentrapporter, frågor till elever (elevråd) TT- utvärderingsdag

<p>Rastvärdande – hjälpa/lära elever att leka tillsammans. Personal ska finnas som hjälp för barnen att hitta kompisar och lösa konflikter. Översyn av rastvärdsschema. Rastlekar</p>	<p>Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet</p>	<p>Trygghet under raster Skapa goda förutsättningar för lek. Alla elever upplever att det finns någon som de kan leka med Alla elever upplever att det finns vuxna ute under raster. Att alla elever upplever att de har något att göra</p>	<p>All personal Rektor och platschef skapar rastvärdsschema</p>	<p>Augusti</p>	<p>Utvärderas kontinuerligt under läsåret Vid elevenkät i oktober</p>
<p>Alla klasser ser över skolans och klassens ordningsregler</p>	<p>Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet</p>	<p>Trygghet då det är tydligt vilka regler som gäller Alla elever känner att de varit delaktiga i skapandet/uppdatering av ordningsregler. Alla elever känner till konsekvenser om de bryter mot ordningsreglerna</p>	<p>Klasslärare, fritidspersonal och elevrådet</p>	<p>September</p>	<p>Utvärdera i oktober, januari, mars och juni-18</p>
<p>Enkätundersökningar: Trygghetsteamets Uppsala Kommuns</p>	<p>Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet</p>	<p>Hitta mönster och utvecklingsområden Hitta platser som är otrygga Få information om våra åtgärder och det förebyggande arbetet gett resultat (alla diskrimineringsgrunder och kränkningar) Analysarbete utifrån enkäter</p>	<p>Skola: klasslärare Fritidsverksamhet: Fritidsansvarig i respektive klass Trygghetsteam: Trygghetsteamet</p>	<p>Trygghetssteamet okt UAK mar</p>	<p>Trygghetsenkät nov -17 UAKs enkät juni -18</p>

Alltid vuxen i omklädningsrummet	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Alla är trygga i omklädningsrummet	Schemaläggare, rektor	Augusti -17	Sept -17 med idrotts- och klasslärare
Kartläggning av alla diskrimineringsgrunder	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Säkerställa att vi kartlägger alla diskrimineringsgrunder genom användande av husmodellen	Trygghetsteam och personal	Läsåret 17/18	Juni -18
Bjuda in personer från idrottsföreningar som pratar om regler etc	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Samverkan med övriga i samhället	Trygghetsteam	Läsåret 17/18	Juni -18
Fortbildning - IT och sociala medier	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Öka personalens kunskap om elever och ungdomars liv på nätet	Rektor	Vårtermin - 18	Juni-18
Regelbunden återkoppling av incidentrapporters antal och karaktär	Skola, förskoleklass och fritidsverksamhet	Öka all personals kännedom om vad vi behöver vara extra vaksamma över	Trygghetsteam	Juni -18	10 min per APT

5. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan om kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råd.

5.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Föräldrar får allmän information på föräldramöte i september samt på hemsidan. På den gemensamma presentationen i idrottssalen informeras elever att det finns en brevlåda där elever kan lägga brev anonymt eller namnat till Trygghetsteamet. På vår hemsida ligger vår plan och där finns även länk för anmälan till huvudman. Handlingsplan i det åtgärdande arbetet kring mobbning och definition av de olika begreppen finns på skolans hemsida.

5.2. Rutiner för personalens respektive rektors skyldighet att anmäla

Personalen skriver inför varje läsår på ett dokument kallat Personalförsäkran där personal försäkrar att de anmäler vid oro. I det dagliga arbetet dokumenterar den i personalgruppen som sett/fått information om konflikten händelsen i en ”Incidentrapport”. Där beskriver de inblandade vad som hänt och om det handlar om diskriminering eller kränkning. Detta är i sin tur underlag för rektor inför eventuell anmälan vidare till huvudman.

5.3. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Skolans rutiner finns dokumenterade i dokumentet Åtgärdande arbete som ligger på hemsidan. Där står även vilka ut personalgruppen som ingår i Trygghetsteamet innevarande läsår. Incidentrapport skrivs av personal som sett det inträffade och riktlinjer för vad som är en incident finns. Trygghetsteam går regelbundet igenom incidentrapporter och ser på så sätt platser, aktiviteter etc som skolan behöver säkra eller jobba vidare med. Utredning görs av de vuxna som är inblandade i ärendet med stöd av kurator.

5.4. Rutin när personal har kränkt barn/elever

Även detta beskrivs i vår handlingsplan. Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

5.5. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Revidering av periodens plan sker innan rådande plans utgång, se ovan. Under september månad revideras föregående plan och ny plan skrivs för att tas i bruk från oktober månad.

6. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

6.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Fadderverksamheten är ett sätt att arbeta främjande och förebyggande. En annan del är att elevråd och klassråd har i uppdrag att prata om arbetsmiljö. I klasserna arbetar vi med vår värdegrund, RATT. Alla barn uppmanas också att tala om för Trygghetsteam eller annan personal om de upplever att någon far illa. De kan även gälla lekar där de upplever att andra eller de själva blir kränkta. En gång per termin diskuterar vi planen på elevrådet. Brevlåda finns där elever kan lämna synpunkter (anonymt om de vill).

Enkät angående arbetsmiljö diskuteras i elevråd och genomförs i klasserna. Likaså diskuteras genus både på elev- och i klassråd.

6.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

En APT per termin tillägnas till att arbeta med och synliggöra denna plan. Personalen engageras i arbetet med temaveckor, rastvärdsansvar och rastaktiviteter samt jobbar dagligen med att göra vår värdegrund levande. Elevhälsoteam ser över elevers frånvaro en gång i månaden och kontaktar klasslärare som på ett tidigt stadium kontakta föräldrar/Trygghetsteam om oro finns. Kurator arbetar med Trygghetsteam och med klasser för att förebygga. På idrottsdagar och andra evenemang skapas grupper över klassgränser för att lära känna varandra och skapa goda relationer.

Trygghetsteamet ansvarar för temaveckor och en del av det förebyggande arbetet men framför allt för åtgärdande handlingar.

I medarbetarsamtal diskuteras varje personals fortbildningsbehov.

Enkäter genomförs tre gånger per läsår.

Vid elevhälsoteamsmöten finns en stående punkt om främjande och förebyggande arbete kring elever och grupper.

7. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

I samband med temaveckan i början av höstterminen arbetar barnen och personalen med planen (skola och fritids). Elevrådet kommer att arbeta med planen en gång per termin.

Vårdnadshavarna

I månadsblad (informationsblad från rektor till vårdnadshavare) och vid utvecklingssamtal lyfts planen fram för att påminna om den. På hemsidan ligger den senast uppdaterade planen. Vårdnadshavare som inte har tillgång till dator får planen utskriven. Skolrådet diskuterar planen en gång per läsår.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Se ovan. På APT:n, studiedagar och utvärderingsdagar samt vid introduktion av ny personal. Rektor kommer även att hänvisa till planen varje gång personal eller elev upplever att någon blir kränkt/diskriminerad.